

Bruxelles, 13.2.2019.
COM(2019) 81 final

**IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
o implicitnim obvezama s potencijalnim učinkom na javne proračune**

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o implicitnim obvezama s potencijalnim učinkom na javne proračune

SADRŽAJ

1. KONTEKST.....	2
2. PREGLED EUROSTATOVA PRIKUPLJANJA PODATAKA U KONTEKSTU DIREKTIVE VIJEĆA 2011/85/EU.....	3
2.1. Izvješćivanje u kontekstu članka 14. stavka 3. Direktive Vijeća 2011/85/EU	3
2.2. Pravodobnost.....	3
2.3. Opis pokazatelja.....	4
2.3.1. Državna jamstva.....	4
2.3.2. Izvanbilančni JPP-i	4
2.3.3. Loši krediti opće države.....	5
2.3.4. Obveze subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države (javna društva)	5
3. REZULTATI EUROSTATOVA PRIKUPLJANJA PODATAKA O POTENCIJALNIM OBVEZAMA	6
3.1. Potpunost i obuhvat podataka	6
3.1.1. Državna jamstva.....	6
3.1.2. Izvanbilančni JPP-i	6
3.1.3. Loši krediti	7
3.1.4. Obveze subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države	7
3.2. Usporedivost podataka.....	7
4. DRUGA EUROSTATOVA PRIKUPLJANJA PODATAKA	8
4.1. Potencijalne obveze države prema finansijskom sektoru	8
4.2. Drugi izvori podataka Eurostata	8
5. ZAKLJUČCI.....	8

1. KONTEKST

U članku 11. Uredbe (EU) br. 549/2013 o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji¹ (dalje u tekstu „ESA 2010“) propisano je da Komisija do 2018. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi dodatno izvješće u kojem ocjenjuje opseg u kojem informacije o obvezama koje je Komisija (Eurostat) objavila predstavljaju ukupne implicitne obveze, uključujući i potencijalne obveze, osim državnih. Prethodno izvješće Komisije (Eurostat) o tom pitanju objavljeno je 2015.² i u njemu su navedene tada dostupne informacije o javno-privatnim partnerstvima (JPP-i) i drugim implicitnim obvezama, uključujući potencijalne obveze, izvan opće države.

Te se obveze nazivaju *potencijalnima* zato što su po svojoj prirodi samo moguće, a ne stvarne obveze. Važnost prikupljanja te vrste informacija izričito je istaknuta u točki 5.11. Priloga A ESA-i 2010: *Iako se uvjetna aktiva i uvjetna pasiva ne bilježe u računima, važni su za politiku i analizu te se podatke o njima valja prikupiti i predstaviti kao dodatne podatke. Čak i ako nema plaćanja dospjelih za uvjetnu aktivu i uvjetnu pasivu, visoka razina nepredvidivih izdataka može ukazivati na neželjenu razinu rizika na strani onih jedinica koje ih nude.*

Potrebno je naglasiti i da potencijalne obveze nisu dio državnog duga kako je definiran Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009 o primjeni Protokola o postupku u slučaju prekomjernog deficitia³.

U ovom se izvješću daje ažurirani pregled informacija koje su dostupne Eurostatu. U izvješću je naglasak stavljen uglavnom na podatke o potencijalnim obvezama koje je Eurostat prikupio u kontekstu jačanja gospodarskog upravljanja u EU-u koje je provedeno 2011. („paket od šest mjera“), a posebno u kontekstu prikupljanja podataka predviđenog Direktivom Vijeća 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica⁴. U članku 14. stavku 3. te direktive utvrđeni su novi statistički zahtjevi za države članice:

Za sve podsektore opće države, države članice objavljaju relevantne informacije o potencijalnim obvezama s potencijalno velikim učinkom na javne proračune, uključujući državna jamstva, loše kredite i obveze koje proizlaze iz poslovanja javnih poduzeća, uključujući i njihov opseg. Države članice također objavljaju informacije o sudjelovanju opće države u kapitalu privatnih i javnih poduzeća u vezi s ekonomski značajnim iznosima.

Podaci prikupljeni u kontekstu navedene direktive glavni su izvor informacija koje se odnose na potencijalne obveze države u državama članicama. Osim toga, druge Eurostatove aktivnosti prikupljanja podataka (tj. *dodata na tablica za financijsku*

¹ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji, SL L 174, 26.6.2013., str. 1.

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1435910317596&uri=CELEX:52015DC0314>

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 479/2009 od 25. svibnja 2009. o primjeni Protokola o postupku u slučaju prekomjernog deficitia priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, SL L 145, 10.6.2009., str. 1.

⁴ Direktiva Vijeća 2011/85/EU od 8. studenoga 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica, SL L 306, 23.11.2011., str. 41.

krizu, upitnik koji se odnosi na EDP) sadržavaju djelomične i/ili povjerljive informacije o određenim vrstama potencijalnih obveza. U ovom izvješću bit će naveden i opseg informacija dostupnih iz tih izvora.

2. PREGLED EUROSTATOVA PRIKUPLJANJA PODATAKA U KONTEKSTU DIREKTIVE VIJEĆA 2011/85/EU

2.1. Izvješćivanje u kontekstu članka 14. stavka 3. Direktive Vijeća 2011/85/EU

Provjeda statističkih zahtjeva iz te direktive u velikoj je mjeri dogovorena u okviru radne skupine koju je organizirao Eurostat u suradnji s državama članicama i GU-om ECFIN⁵. Završno izvješće radne skupine sadržava, među ostalim, niz obrazaca i povezanih bilježaka u kojima se utvrđuju metodologija, opseg obveznih informacija te periodičnost i pravodobnost objave nacionalnih i Eurostatovih podataka o potencijalnim obvezama.

U izvješću se navodi da će Eurostat prikupljati i objavljivati odabранe pokazatelje povezane s potencijalnim obvezama, tj. s *državnim jamstvima, izvanbilančnim javno-privatnim partnerstvima (JPP-ima), obvezama subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države (javna društva) i lošim kreditima (državna imovina)*. Države članice trebale bi objaviti iste pokazatelje na nacionalnoj razini te, uz njih, još i podatke o udjelima države u kapitalu društava.

Potrebne izmjene u Eurostatovim sustavima prikupljanja uvedene su u dodatku upitniku koji se odnosi na EDP u skladu s odredbama članka 8. stavka 2. točke (d) Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2009. Obrasci i smjernice za provedbu objavljeni su u Eurostatovoj odluci od 22. srpnja 2013. o *Dodatku o potencijalnim obvezama upitniku koji se odnosi na EDP*⁶. Tom se odlukom određuje i da će Eurostat prikupiti podatke o obvezama subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države (javna društva) na temelju informacija već prikupljenih upitnikom o subjektima pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države i koji je uveden 2011.⁷

Svi pokazatelji dostavljaju se Eurostatu izraženi u milijunima u nacionalnoj valuti na razini pojedinačnih podsektora opće države. Eurostatu se uz podatke trebaju dostaviti metapodaci kojima se objašnjava potpunost, definicije, korištenje procjena ili pravodobnost podataka.

2.2. Pravodobnost

„*Dodatak o potencijalnim obvezama upitniku koji se odnosi na EDP*“ nacionalna statistička tijela trebaju poslati Eurostatu jednom godišnje do 31. prosinca godine T. Podaci bi trebali obuhvaćati barem četiri godine (T-1 do T-4) te na dobrovoljnoj osnovi revizije povjesnih podataka (iz godine T-5 i starije). *Upitnik o subjektima pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države* trebao bi biti dostavljen do istog roka i trebao bi se odnositi na godinu T-1 (ili T-2 ako noviji podaci nisu dostupni).

⁵ Radna skupina održala je tri sastanka 2012., i to 29. lipnja, 5. rujna i 6. studenoga.

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041337/ESTAT-decision-Suppl-on-conting-liab-EDP-Q.pdf/0b35165a-ee53-470a-a15a-7beaa98aac8b>

⁷ Odbor za monetarnu, finansijsku i platnobilančnu statistiku izdao je povoljno mišljenje o upitniku 2011. Podaci se prikupljaju jednom godišnje, a prvi podaci dostavljeni su u prosincu 2012.

2.3. Opis pokazatelja

U ovom odjeljku navode se dogovorenii koncepti i definicije za objavu podataka o potencijalnim obvezama, dok se način na koji ih države članice primjenjuju u podacima dostavljenima Eurostatu opisuje u odjeljku 3. Potrebno je naglasiti da su pokazatelji navedeni u nastavku heterogeni i predstavljaju različite vrste potencijalnog učinka na javne financije. Osim toga, u nekim se slučajevima isti fiskalni rizik može odražavati u dva ili više pokazatelja. Primjerice, kada država jamči za obvezu subjekta pod kontrolom države koji je klasificiran izvan opće države, potencijalni rizici obuhvaćeni su podacima koji su navedeni za *jamstva i obveze subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države*. S obzirom na to, kad bi se ukupni rizik za javne financije ocjenjivao zbrajanjem svih pokazatelja, potencijalni učinak mogao bi se procijeniti.

2.3.1. Državna jamstva

Eurostat prikuplja informacije o nedospjelim iznosima jamstava koje je dala opća država. Izvješćivanjem su obuhvaćena samo jamstva dana subjektima koji su klasificirani izvan opće države. Dostupna je raščlamba po podsektorima, osim za fondove socijalne sigurnosti, za koje raščlamba nije relevantna za većinu država članica. Podaci se iskazuju u nominalnoj vrijednosti.

Podaci obuhvaćaju i jednokratna i standardizirana jamstva. Jednokratna jamstva definirana su kao pojedinačna, a davatelji jamstava nisu u mogućnosti pouzdano procijeniti rizik od aktiviranja. Jednokratna su jamstva povezana s dužničkim instrumentima (npr. zajmovi, obveznice). Podaci se odnose na ukupno stanje duga koji jamče državne jedinice, ne uključujući dug koji je država već preuzeila, kako je iskazano u računima ESA-e 2010. Dostupna je dodatna raščlamba za jednokratna jamstva izdana javnim društvima i finansijskim društvima.

Standardizirana su jamstva ona koja su izdana u velikom broju, obično za prilično male iznose i pod istim uvjetima. Nije moguće točno procijeniti rizik od nevraćanja za pojedinačne zajmove, ali s obzirom na velik broj izdanih zajmova, moguće je procijeniti koliko ih ukupno neće biti vraćeno. Primjeri su jamstva za hipotekarne zajmove, jamstva za studentske zajmove itd. Podaci o standardiziranim jamstvima odnose se na ukupni iznos imovine obuhvaćene tim instrumentom.

2.3.2. Izvanbilančni JPP-i

Za JPP-e⁸ koji nisu iskazani u državnoj bilanci smatra se da njihova imovina nije u ekonomskom vlasništvu države i ta se bruto investicija u fiksni kapital ne bilježi kao izdatak države u trenutku njegova nastanka.

Eurostat prikuplja podatke o ukupnim nedospjelim obvezama koje nisu iskazane u bilanci. One bi trebale biti iskazane u prilagođenoj vrijednosti kapitala koja odgovara početnoj ugovorenoj vrijednosti kapitala postupno umanjenoj tijekom vremena za iznos „ekonomske amortizacije” izračunane na temelju procjena ili stvarnih podataka. Prilagođena vrijednost kapitala odražava trenutačnu vrijednost imovine u trenutku izvješćivanja. Taj iznos predstavlja procjenu bruto investicija u fiksni kapital i učinak duga u slučaju da država mora preuzeti imovinu tijekom

⁸ Javno-privatna partnerstva (JPP-i), kako su definirana u točki 20.276. Priloga A ESA-i 2010 i dodatno pojašnjena u [Eurostatovu Priručniku o državnom deficitu i dugu](#), dio VI.4.

trajanja ugovora. Podaci se prikupljaju za opću državu i za sve podsektore te se iskazuju u nominalnoj vrijednosti.

2.3.3. *Loši krediti opće države*

Prikupljaju se informacije o iznosu loših kredita (državne imovine) koje je dala opća država. Kredit se smatra lošim ako je rok za plaćanje kamata ili glavnice premašen za 90 ili više dana, ili ako su dospjele kamate nakon 90 ili više dana kapitalizirane, refinancirane ili sporazumno odgođene, ili ako se s plaćanjima kasni manje od 90 dana, ali postoje drugi dobri razlozi (npr. objava stečaja dužnika) za sumnju u to da će plaćanja biti izvršena u potpunosti. Podaci se iskazuju u nominalnoj vrijednosti. Objavljaju se konsolidirani podaci za sektor opće države i pojedinosti po podsektorima.

2.3.4. *Obveze subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države (javna društva)*

Subjekti pod kontrolom države jedinice su za koje država može odrediti opću politiku ili program (točka 20.18. Priloga A ESA-i 2010)⁹. Ti subjekti pod kontrolom države (javna društva) klasificiraju se izvan opće države, u većini slučajeva zato što se ponašaju kao tržišne jedinice.

Obveze subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države (javna društva) definirane su kao iznos obveza na kraju godine, obično na temelju poslovnih računa društava. Države članice mogu odabrati hoće li za izvješćivanje koristiti koncept poslovnih računa (uključujući sve obveze iz finansijskih izvještaja trgovačkog društva) ili koncept nacionalnih računa (isključujući druge dospjele obveze). Može se dostaviti i podatke o obvezama za elemente duga po kriterijima iz Maastrichta ako su dostupni.

Podacima su obuhvaćeni subjekti pod kontrolom države koji su iskazali obveze veće od 0,01 % BDP-a i koji su u skladu s ESA-om 2010 klasificirani u sektore nefinansijskih i finansijskih društava te ostatka svijeta. Podaci se dostavljaju za pojedinačne jedinice, a ne za konsolidirane finansijske izvještaje grupe.

U podacima su raščlanjene obveze jedinica koje su uključene u finansijske djelatnosti¹⁰ i obveze jedinica koje su uključene u druge djelatnosti, uključujući nefinansijske jedinice koje stvaraju gubitke. Osim toga, i kontrolni podsektor opće države može se odrediti iz podataka.

⁹ Kontrola države utvrđuje se s pomoću niza pokazatelja (pojedinosti svih kriterija utvrđene su u točki 20.309 Priloga A ESA-i 2010).

¹⁰ Obveze jedinica uključenih u finansijske djelatnosti uključuju sljedeće kategorije NACE-a: (64) finansijske uslužne djelatnosti, osim središnjeg bankarstva, (65) osiguranje, (66) pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga.

3. REZULTATI EUROSTATOVA PRIKUPLJANJA PODATAKA O POTENCIJALNIM OBVEZAMA

Prvi podaci dostavljeni su u prosincu 2014. i od tada se podaci redovito prikupljaju jednom godišnje. Eurostat sustavno prati u kojoj se mjeri države članice pridržavaju smjernica radne skupine, ističe područja za poboljšanje te potiče države članice da povećaju kvalitetu podataka. U nastavku se navodi status u pogledu cjelovitosti i obuhvata podataka uzimajući u obzir rezultate prikupljanja podataka za 2017.

Sve države članice dostavile su Eurostatu „*Dodatak o potencijalnim obvezama*“ otprilike u vrijeme izvještajnog roka, do kraja prosinca 2017. Eurostat je 29. siječnja 2018. u svojoj bazi podataka¹¹ objavio podatke iskazane u milijunima u nacionalnoj valuti i u postotku BDP-a¹² zajedno s povezanim metapodacima i bilješkama za pojedine države¹³. Objavljeno je i popratno priopćenje za tisak¹⁴. Glavni rezultati navedeni su u Prilogu 1. ovom izvješću.

3.1. Potpunost i obuhvat podataka

Sve države članice dostavile su ispunjen dodatak o potencijalnim obvezama te ispunjen upitnik o subjektima pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države. Potpunost podataka varira ovisno o pokazatelju i državi članici.

3.1.1. Državna jamstva

Sve države članice dostavile su podatke za sva državna jamstva koja je izdala opća država za obvezno razdoblje od 2013. do 2016. Potpunost i obuhvat podataka za većinu država članica smatraju se dobrima. Za tri države članice, Grčku, Francusku i Italiju, potrebna su poboljšanja u smislu dostupnosti i iscrpnosti podataka za podsektor lokalne države.

Podaci za poduzeća uključena u sektor opće države za Češku nisu potpuni, međutim obuhvaćeni su svi značajni subjekti. Za Mađarsku su podaci proračunske središnje i lokalne države i velikih reklassificiranih društava u državnom vlasništvu iscrpni, no ne prikupljaju se podaci iz nedavno reklassificiranih zakonskih jamstvenih fondova i reklassificiranih malih javnih društava u vlasništvu države ili lokalne države i neprofitnih institucija o danim jamstvima te ne postoji plan za prikupljanje administrativnih ili statističkih podataka iz reklassificiranih malih jedinica. Podaci za Finsku nisu potpuno konsolidirani za lokalnu državu.

Za neke države članice (Dansku, Hrvatsku i Poljsku) nisu dostupni podaci za standardizirana jamstva lokalne države; međutim ne očekuje se da će učinak tih iznosa biti značajan za ukupnu razinu jamstava.

3.1.2. Izvanbilančni JPP-i

Sve države članice dostavile su podatke o izvanbilančnim JPP-ima za obvezno razdoblje od 2013. do 2016. Potpunost i obuhvat podataka za većinu država članica

¹¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data/database>

¹² Za izračun pokazatelja upotrijebljeni su podaci o BDP-u dostavljeni u okviru obavijesti o postupku u slučaju prekomjernog deficita iz listopada 2017.

¹³ http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/gov_cl_esms.htm i <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/6611302/Contingent-Liabilities-Footnotes.pdf>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8624398/2-29012018-AP-EN.pdf/ee504046-6ccc-4b79-8dfb-7a5e1d38328f>

smatraju se dobrima. Potrebna su poboljšanja za Sloveniju i Ujedinjenu Kraljevinu, za koje nisu dostupni podaci za lokalnu državu, međutim ne očekuje se da će ti iznosi biti znatni. Ni za Finsku obuhvat podataka za lokalnu državu možda nije iscrpan.

3.1.3. *Loši krediti*

Potpunost i obuhvat podataka o lošim kreditima još uvijek treba znatno poboljšati. 24 države članice dostavile su podatke za traženo razdoblje od 2013. do 2016. Četiri države članice, Belgija, Francuska, Hrvatska i Cipar, još ne dostavljaju informacije o lošim kreditima opće države.

Osim toga, obuhvat podatka nije iscrpan za Italiju, Portugal i Finsku. Podaci za Grčku ne obuhvaćaju sektor socijalne sigurnosti, a podaci za Španjolsku i Ujedinjenu Kraljevinu nisu iscrpni za lokalnu državu. Međutim ne očekuje se da će ti iznosi biti znatni.

3.1.4. *Obveze subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države*

Sve su države članice odgovorile na upitnik Eurostata o subjektima pod kontrolom države koji je temelj za izračun serija podataka o obvezama subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države. Za većinu država članica podaci se odnose na 2016., a za Češku, Francusku, Njemačku i Austriju te djelomično za Italiju i Maltu odnose se na 2015. Većina država članica dostavila je iscrpne podatke kojima su obuhvaćeni svi podsektori pod kontrolom opće države, međutim u nekim su slučajevima još uvijek potrebna poboljšanja.

Obuhvat podataka za Francusku i Irsku nije u potpunosti iscrpan za lokalnu državu. I za Grčku i Belgiju neke manje jedinice pod kontrolom države nisu iskazane u podacima, no ne očekuje da će ti iznosi biti znatni. Za Poljsku u podacima nisu navedene jedinice koje zapošljavaju manje od 10 osoba.

3.2. **Usporedivost podataka**

Podaci o potencijalnim državnim obvezama različiti su za svaku državu i blisko povezani s ekonomskom, financijskom i pravnom struktukom pojedine države članice. U ovom prikupljanju podataka postignut je znatan napredak u smislu obuhvata i cjelovitosti podataka. Ipak, obuhvat podataka još uvijek nije u potpunosti iscrpan za neke države članice, kako je prethodno opisano i dodatno navedeno u bilješkama objavljenima s podacima država članica.

Općenito, usporedivost je zadovoljavajuća za državna jamstva, loše kredite i izvanbilančne JPP-e, dok je za obveze javnih društava ograničena.

Za taj bi pokazatelj pri analizi brojki po državama članicama uz pitanja obuhvata podataka trebalo uzeti u obzir i druge aspekte. Prvo, podaci o obvezama javnih društava nisu konsolidirani, što znači da dio obveza tih jedinica može biti dug prema subjektima u istoj skupini društava i ti se iznosi ne mogu utvrditi iz dostavljenih podataka. Drugo, podaci se prikupljaju samo za obveze subjekata i ne uspoređuju se s njihovom imovinom. Taj je aspekt vrlo važan u slučaju finansijskih institucija, koje obično imaju i znatne iznose imovine i znatne iznose dužničkih obveza. Osim toga, neke države članice imaju više subjekata pod kontrolom opće države koji su uključeni u finansijske usluge od drugih država članica i stoga iskazuju veće obveze od onih država u kojima takvi subjekti uopće ne postoje ili ih je vrlo malo. Uz to, za neke države članice velik dio obveza koje iskazuju finansijske institucije odnosi se

na depozite koje u javnim bankama drže kućanstva ili druge vrste privatnih ili javnih subjekata.

Uz to treba napomenuti da su pri prikupljanju obveza javnih društava države članice mogli odabrati koji će koncept koristiti za izvješčivanje, koncept poslovnih računa ili koncept nacionalnih računa. Na temelju definicije poslovnih računa države članice navodile su sve obveze iz finansijskih izvještaja trgovačkog društva, uključujući i obveze iz stavke „ostale dospjele obveze“. Većina država članica iskazala je obveze na temelju tog pristupa. Ipak, nekoliko država članica (Španjolska, Belgija, Nizozemska i Slovačka) iskazalo je obveze po kriterijima iz Maastrichta, i to podatke o obvezama za gotovinu i depozite, dužničke vrijednosne papire i zajmove (kako je utvrđeno u ESA-i 2010) i ne uključujući stavku „ostale dospjele obveze“.

4. DRUGA EUROSTATOVA PRIKUPLJANJA PODATAKA

4.1. Potencijalne obveze države prema finansijskom sektoru

Od listopada 2009. Eurostat redovito prikuplja (dvaput godišnje, kao dio svake obavijesti o postupku u slučaju prekomjernog deficit¹⁵) podatke o potencijalnim obvezama države upotrebom „Dodatne tablice za izvješčivanje o državnim intervencijama za potporu finansijskih institucija“¹⁶. U toj tablici navode se podaci koji se odnose na stvarne i potencijalne učinke potpore pružene finansijskim institucijama na državni deficit i dug.

Informacije o potencijalnim obvezama države koje se odnose na finansijski sektor objavljaju se na web-mjestu Eurostata¹⁷ za svaku državu članicu EU-a, zajedno sa sažetom tablicom sa zbirnim podacima za EU i europodručje, te obuhvaćaju razdoblje od 2007. do 2017.

4.2. Drugi izvori podataka Eurostata

Eurostat već više od deset godina određene podatke o državnim jamstvima, kao i o izvanbilančnim JPP-ima, prikuplja u okviru tablica upitnika koji se odnosi na EDP (koji nisu javni) koje se dostavljaju uz obavijest o postupku u slučaju prekomjernog deficit. Prikupljene informacije nisu namijenjene za objavljivanje, nego za Eurostatov interni rad na osiguranju kvalitete izvješčivanja o postupku u slučaju prekomjernog deficit. Osim toga, zbirni podaci o državnim jamstvima prikupljaju se i kao dio godišnjeg „upitnika o strukturi državnog duga“ te se objavljaju na web-mjestu Eurostata otprilike T+6 mjeseci nakon isteka referentnog razdoblja.¹⁸

5. ZAKLJUČCI

Prikupljanjem podataka o potencijalnim obvezama u kontekstu Direktive Vijeća 2011/85/EU povećala se dostupnost podataka o implicitnim obvezama opće države.

¹⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>

¹⁶ Podaci za „dodatac tablicu“ prikupljaju se na temelju odluke Eurostata od 15. srpnja 2009. o statističkom bilježenju javnih intervencija za potporu finansijskim institucijama i finansijskim tržištima tijekom finansijske krize. Za više informacija vidjeti dokument „Eurostatova Dodatna tablica za izvješčivanje o državnim intervencijama za potporu finansijskim institucijama: osnovne informacije (travanj 2018.)“ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2022710/Background-note-fin-crisis-Apr-2015-final.pdf>

¹⁷ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit/supplementary-tables-financial-crisis>

¹⁸ Vidjeti <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, zbirku gov_dd_sgd.

Prije provedbe te direktive Eurostat je prikupljao samo nepotpune podatke koji uglavnom nisu bili javni o jamstvima i izvanbilančnim JPP-ima. Nakon izvješća radne skupine države članice počele su objavljivati informacije na nacionalnoj razini te relevantne informacije dostavljati Eurostatu na usklađen i sveobuhvatan način. Od prvog prikupljanja podataka 2014. brojne države članice preispitale su i revidirale brojke kako bi se bolje uskladile sa smjernicama radne skupine. U ovoj su fazi za većinu država članica dostupni potpuni i dobri podaci o obuhvatu za većinu pokazatelja. Eurostat iznimno cijeni napore koje su poduzele države članice te pozdravlja ostvarene rezultate.

Ipak, kako je prethodno navedeno, podaci u nekim slučajevima još nisu u potpunosti iscrpni. Posebice je potrebno ostvariti napredak u pogledu podataka o lošim kreditima i obvezama subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države. Eurostat će i dalje surađivati s državama članicama kako bi osigurali potpune informacije o tim pokazateljima.

Osim toga, raspoloživost popratnih metapodataka mogla bi se dodatno poboljšati kako bi se korisnike bolje izvijestilo o nacionalnim obilježjima, revizijama i godišnjim promjenama. Mogućnost proširenja postojećeg predloška za metapodatke istražit će se u kontekstu budućih prikupljanja podataka.

Zaključno, iako su potencijalne obveze područje statistike koje predstavlja izazov, posljednjih su godina postignuta veća poboljšanja. Novo prikupljanje podataka korak je prema većoj transparentnosti javnih financija u Europskoj uniji jer se daje sveobuhvatnija slika finansijskog stanja država članica EU-a. Dostupnost usporedivih i usklađenih podataka o državnim potencijalnim obvezama važno je postignuće te je EU zahvaljujući tim podacima postao predvodnik u tom području na međunarodnoj razini.

Prilog 1. Ukupne potencijalne obveze i loši krediti opće države u državama članicama EU-a, 2016. (% BDP-a)

	Državna jamstva			Obveze povezane s izvanbilančnim JPP-ima	Obveze subjekata pod kontrolom države koji su klasificirani izvan opće države			Loši krediti (državna imovina)
	jednokratna	standardizirana	Ukupno		subjekti uključeni u finansijske djelatnosti	subjekti uključeni u druge djelatnosti	Ukupno	
Belgija	10,3	0,6	10,9	0,1	38,0	13,7	51,7	:
Bugarska	0,4	0,1	0,5	0,0	5,0	8,1	13,1	0,1
Češka	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	10,7	10,8	1,4
Danska	9,9	0,0	9,9	0,2	10,9	18,2	29,1	0,3
Njemačka	14,3	0,0	14,3	0,0	96,4	4,3	100,7	0,1
Estonija	0,0	1,5	1,5	0,1	0,2	13,3	13,5	0,0
Irska	1,9	0,0	1,9	0,7	36,4	6,4	42,8	0,8
Grčka	6,1	0,0	6,1	0,1	136,1	8,1	144,2	0,2
Španjolska	7,7	0,0	7,7	0,3	22,7	3,0	25,7	0,2
Francuska	3,0	2,2	5,2	0,0	42,8	19,2	62,0	:
Hrvatska	2,6	0,0	2,6	0,1	5,2	5,2	10,4	:
Italija	1,2	1,2	2,4	0,0	29,3	22,6	51,9	0,0
Cipar	9,1	0,3	9,4	0,8	76,2	13,6	89,8	:
Latvija	0,9	0,5	1,5	0,0	-	20,7	20,7	0,2
Litva	0,2	0,7	0,9	0,0	0,1	5,8	5,9	0,1
Luksemburg	12,0	0,9	12,9	0,0	74,4	7,1	81,5	0,0
Mađarska	7,9	0,2	8,1	1,7	9,3	5,0	14,3	0,0
Malta	14,1	0,0	14,1	0,1	3,2	16,2	19,4	0,0
Nizozemska	3,3	0,4	3,7	0,4	88,3	15,6	103,9	0,0
Austrija	20,5	0,0	20,5	0,1	14,6	13,4	28,0	1,1
Poljska	6,5	0,7	7,1	0,0	21,9	12,8	34,7	0,3
Portugal	5,6	0,0	5,6	3,2	62,4	3,9	66,2	1,5
Rumunjska	0,4	1,9	2,2	0,0	3,9	3,5	7,4	0,0
Slovenija	9,6	0,0	9,6	0,0	40,1	18,2	58,2	5,9
Slovačka	0,0	0,0	0,0	3,1	0,3	1,0	1,3	0,1
Finska	27,0	1,1	28,0	0,0	20,5	22,2	42,7	0,1
Švedska	10,5	0,0	10,5	0,0	19,4	24,4	43,8	0,7
Ujedinjena Kraljevina	8,3	0,1	8,3	1,5	37,6	5,4	42,9	0,0

„.” podaci nisu dostupni; „—” nije primjenjivo.